

Lausunto

19.2.2026

VN/12/2026
VN/12/2026-TEM-13

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Liikenne- ja viestintävaliokunta perjantaina 20.02.2026 klo 11.15 /
HE 179/2025 vp / Asiantuntijakuuleminen

TEM asiantuntijalausunto - Hallituksen esitys eduskunnalle kyberkestävyysasetuksen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 179/2025 vp)

Työ- ja elinkeinoministeriö lausuu seuraavaa.

Yleistä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden tuotteiden kyberkestävyydestä sekä kyberturvallisuussertifiointista sekä muutettavaksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia, kyberturvallisuuslakia, sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia ja sakon täytäntöönpanosta annettua lakia. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan pääosin 1.6.2026, EU:n kyberturvallisuudirektiivin kansalliseen täytäntöönpanoon liittyviltä osin kuitenkin mahdollisimman pian. Eräiden säännösten osalta ehdotetaan soveltamisen porrastamista kyberkestävyysasetusta vastaavasti.

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa hallituksen esitystä ja sen tavoitteita. Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) hallinnonalalla on liittymäpintoja ehdotettuun sääntelyyn, muun muassa EU:n tuotesääntelyn ja markkinavalvontasääntelyn yhdenmukaistamisen näkökulmasta. TEM koordinoi ja vastaa EU:n tekoälyasetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta. TEM on mukana myös kyberturvallisuusstrategian toimeenpanossa.

Uudet viranomaistehtävät ja viranomaisvaikutukset

TEM kiinnittää huomiota siihen, että hallitus ei tässä yhteydessä esitä määrärahaa kyberkestävyysasetuksen toimeenpanoon valtion vuoden 2026 talousarviossa. Tämän vuoksi asetuksen toimeenpano rahoitettaisiin viranomaisten olemassa olevia resursseja uudelleen kohdentamalla.

TEM on valmistelun aikana pitänyt tärkeänä, että uusien säädösten myötä kaikille säädöksessä tarkoitetuille valvoville viranomaisille on varmistettava ja turvattava keskeisten lakisääteisten tehtävien hoitamisen edellyttämä riittävä resurssointi ja osaaminen (rahoitus ja henkilöstön tarve). Erityisesti tuotteiden kyberturvallisuuden valvonta edellyttää uutta osaamista ja resursseja. Viranomaisilla tulee olla käytössä riittävät resurssit, joiden avulla saadaan hoidettua säädöksen myötä tulevat uudet tehtävät.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Viranomaisten kannalta sääntely tukee myös häiriö- ja kriisitilannesääntelyä, mikä vahvistaa yhteiskunnan kykyä selviytyä kyberuhista.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin yleinen tulosohjaus

TEM esittää huomionsa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulosohjaukseen: TEM vastaa Tukesin yleisestä tulosohjauksesta. Ministeriö kiinnittää huomiota esitykseen siltä osin kuin siinä esitetään annettavaksi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesille uusia tehtäviä, mutta ei osoitettaisi virastolle näitä uusia tehtäviä vastaavia resursseja. Huomionarvoista on, että EU:n kyberkestävyysasetuksen täytäntöönpanossa viranomaisten valvonnan työnjako jakautuu suuririskisissä tekoälyjärjestelmissä sen mukaan, miten EU:n uusi tekoälyasetus on toimeenpanttu. Kyberkestävyysasetuksen 52(14) artikla edellyttää, että siltä osin kuin on kyse EU:n tekoälyasetuksen (EU) 2024/1689 mukaisista suuririskisistä tekoälyjärjestelmistä, tuotteita valvoo tekoälyasetuksen nojalla toimivaltainen viranomainen myös kyberkestävyysasetuksen vaatimuksien osalta. Asiaan ei liity kansallista liikkumavaraa. Tämän johdosta suuririskisille tekoälyjärjestelmille, siltä osin kuin ne kuuluvat kyberkestävyysasetuksen vaatimusten alaan, markkinavalvontaviranomaisena toimisi eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta annetun lain 3 §:n nojalla toimivaltainen viranomainen. Esityksen mukaan tekoälyasetuksen resurssitarpeita on arvioitu HE 46/2025 vp. (Esityksen mukaan Tukes arvioi kyberkestävyysasetuksen valvonnan lisäresurssitarpeiksi 1-2 htv + kertaluonteista 50 000 euron erää toimenpiteisiin, kuten tietojärjestelmien päivittämiseen.)

TEM pitää tärkeänä seurata ehdotetun lain toimivuutta ja Tukesin resurssien riittävyyttä. TEM kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetut uudet tehtävät saattavat myöhemmin laajeta esimerkiksi EU-tasolla johtuvista syistä tai ilman kansallista lakimuutostarvetta. TEM toteaa, että yhteistyö ministeriöiden kesken on tärkeää Tukesin resurssien turvaamiseksi. Tukesin taloudellinen tilanne on haasteellinen. Tukesin lakisääteiset tehtävät ovat viime vuosina lisääntyneet merkittävästi ja lisääntymässä, eikä lisävoimavaroja tule vaan päinvastoin voimavaroja vähennetään. Tulosohjauksen näkökulmasta ministeriö on johdonmukaisesti katsonut, että Tukesin tehokkaan toiminnan varmistaminen edellyttää sitä, että annettaessa virastolle uusia tehtäviä tai laajennettaessa nykyisiä, virastolle osoitetaan myös näitä tehtäviä vastaavat lisäresurssit. Riittävästä resursoinnista huolehtiminen on välttämätöntä myös koska Tukesin toimiala on laaja ja jakautuu myös valtioneuvostossa usean ministeriön toimialalle.

Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta (liitelaki 2)

TEM pitää hyvänä, että liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala hyödyntää horisontaalista lakia eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta (1137/2016, jäljempänä markkinavalvontalaki) sen vastuulle kuuluvan tuotesääntelyn täytäntöönpanossa. Markkinavalvontalakia ehdotetaan sovellettavaksi uuden eräiden tuotteiden kyberkestävyydestä sekä kyberturvallisuussertifiointista annetun lain soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaan (1 §). Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto säädettäisiin lain markkinavalvontaviranomaiseksi myös ehdotetussa uudessa laissa kyberkestävyydestä sekä kyberturvallisuussertifiointista tarkoitettujen tuotteiden osalta, ellei mainitussa laissa toisin säädetä (4 §).

TEM koordinoi EU:n markkinavalvonta-asetuksen (EU) 2019/1020 täytäntöönpanoa kansallisesti ja vastaa sen vastuulle kuuluvasta sektorisääntelystä. EU:n markkinavalvonta-asetuksen yleistä täytäntöönpanoa Suomessa koordinoiva työ- ja elinkeinoministeriö on pitänyt tavoiteltavana, että kansallista markkinavalvontaa koskevaa sääntelyä yhdenmukaistetaan eri sektoreilla niin pitkälle kuin se tuotesektorin erityispiirteet huomioiden on mahdollista hyödyntäen horisontaalista markkinavalvontalakia. Tämä yhdenmukaistaa eri sektoreiden sääntelyä ja selkeyttää oikeustilaa Suomessa.

TEM pyytää lisäksi huomioimaan seuraavaa tämän esityksen 2. lakiehdotuksen käsittelyssä:

- Esityksen kohdassa 11 "suhde muihin esityksiin", on huomioitu HE 46/2025 vp EU:n tekoälyasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi. Lakiesitys on hyväksytty ja lakimuutos 1378/2025, joka tuli voimaan 1.1.2026, on merkityksellistä tämän esityksen 2. lakiehdotuksen 1 §:n 1 momentin muutoksien kannalta ja huomioitava tämän esityksen käsittelyssä.
- Eduskunnassa on parhaillaan käsittelyssä hallituksen esitys eduskunnalle laiksi käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 202/2025 vp) mikä on myös merkityksellistä tämän esityksen 2. lakiehdotuksen 1 §:n 1 momentin muutoksien kannalta ja huomioitava tämän esityksen käsittelyssä.

hallitusneuvos
Pauliina Kanerva